

כך החלה התפוררות הפסל. כל הנסיונות לתקנו — גם זה של פר לוס עצמו, שחיה בא מדי פעם להחייב שיים לתיקונים — עלו בתוהו.

זייד, דויד

ואליהו הנביא

ב סיפור הפסל נקשר גם סיפורו הר אישי של אמן לא-מוכר, שחי בדלות כל ימיו, והיה אידיאליסט כמו הדמויות שפיסל. פולוס היה גם חבר בגודי-העבו-דה, והקדיש את כל פסליו לרעיונות כמו השמירה והעבודה. יפתח זייד מספר שפיר לוס היה אדם מעניין. פסליו נקראו ב" שמות כמו "דויד הרועה", המוקדש לרועי הצאן והבקר; "אלכסנדר זייד", המוקדש

סוס

בן הגיבור

יפתח זייד, אחד משלושת בניו של אלכסנדר זייד, בעל פנים מרשימים ורבי הבעה, המקרינים את כל נסיונו העשיר וחלקו בהיסטוריה

של עבודת האדמה ואהבת הארץ. דיוקן פניו מפתיע בדימויו לאביו ז'ל, ובהעלותו זכרונו, נראית ארשת פניו משתנה בהתאם לסיפור, וזיהו אותו. הוא היה אחד מיוזמי רעיון התיקון.

ורוכבו קמטים לתחייה

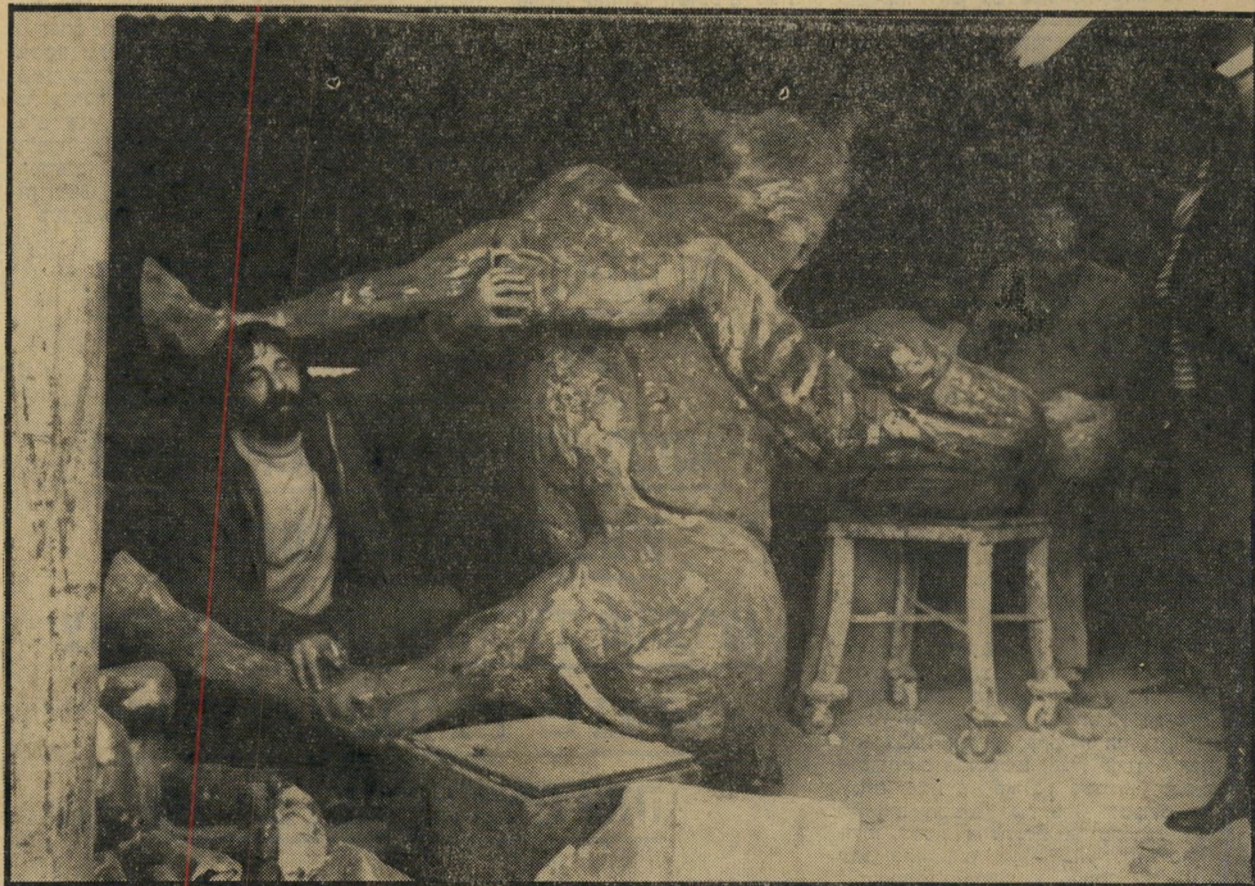
קריית-טבעון, המועצה האיזורית קישון והרבה אנשים פרטיים, נוסף על תרומה של מישרד-הביטחון.

יפתח, בנו של אלכסנדר זייד, פנה ליעקוב דורי, הרמטכ"ל הראשון, וביקש ממנו עזרה בטיפול בפסל. דורי הפנה אותו לפרופסור בטכניון, שהוא מומחה לחומרים, וזה הציע להוריד את כל הבטון עד לברזל, ולצקת שוב.

הפסל מרכזי כפרי מנהלל, טעון שלפסל אין תקנה, והציע לעשות פסל חדש מ" אבן. אך אז היה פיסלו של דויד פולוס נעלם. החלטת לפנות לבית-היציקה שבי קריית-מוצקין, שהוא הוותיק והידוע ב" ארץ, ושמירב הפסלים בארץ — כמו גוטי מן, תומרקין, לוצ'אנסקי וקדישמן — מביי אים אליו את דוגמותיהם ליציקה.

בבית-היציקה מסיימים עתה את יציקת הפסל. לכשתושלם העבודה, יחנוך נשיא-המדינה את הצבת הפסל החדש-ישן על בסיסו, בראש הגיבעה, מול ביתו של אלכסנדר זייד.

עלים מל

בבית היציקה בתמונה שלמעלה נראה האמן נדב בלון, מבעלי בית היציקה בשעת עבודתו על הפסל. הוא למעשה האדם שיתן את הגוון הסופי

שמאלי בסיפרו לפנות בוקר. פסל הסוס ורוכבו ניצב על בסיס בטון, שעליו תבליטים המביעים את רעיון העבודה והשמירה. בניית הפסל החלה ב" 1940 והסתיימה ב" 1942. אחרי גמר העבודה ליטש הפסל את הבטון, וריסס אותו בשיכבת ברונזה דקה. אך היא החי זיקה מעמד רק כשנקיים-שלוש. המוני ה" מברקים הנוהרים אל הפסל — נועל, תל-מידי בתיספר, תיירים, ואפילו צופים ה" עורכים פה "השבועות" — אהבו לטפס על הפסל, והאיצו את תהליך התפוררותו והרסוהו.

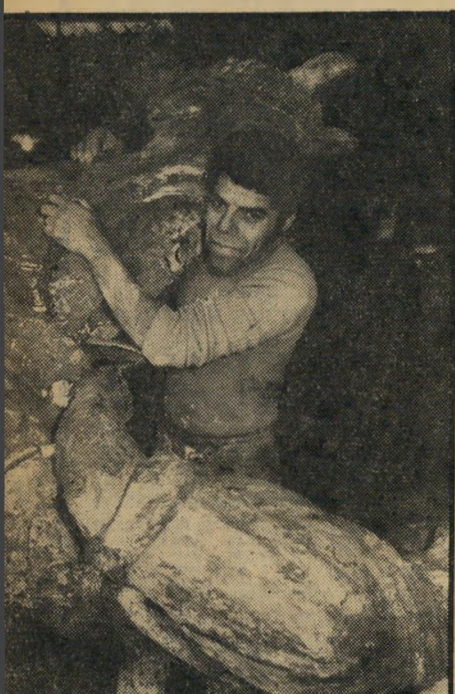
ציורי, משך אליו תמיד אמנים, משוררים ואנשי-רוח. המשורר אלכסנדר פן היה מידידי אלכסנדר זייד, והיה בא לשבת שם ולקבל השראה לשיריו. שירו המפור" סם אדמה, אדמתי נכתב על שייך-אברק, ובערביה-פימונים של פן, שהוקלט לא מכבר לטלוויזיה, היו אורחיה-הכבוד בני מישפחת זייד.

מסביב לביתו של זייד עדיין גרה כל המישפחה — האחים גיורא, יפתח ויוחנן זייד. כולם עוסקים בעבודת-האדמה. ה" באים לביתם מתקבלים באותה רוח של חמימות וקבלת-אורחים ששררה בבית אבי" הם, והדומה לקבלת האורחים אצל ה" בדוים. "ביתם מתנוסס היום אל מול ה" גיבעה הירוקה, שבה טמונה גופתו" ציין

הלחות והגשמים, וגרם לבטון פיצוצים. לשומרים: "אליהו הנביא", שהוא עטוף גלימה והמחבק חלוץ בעל טוריה, המוקר דש לרעיון שילוב-הדורות. ברמת-רחל ני" צב פסלו "רחל אמנו".

בסוף ימיו פנה פולוס לדויד בן-גורר י"ון לקבלת עזרה. הוא קיבל דירה צנועה בירושלים, וסכום-כסף קטן. כל השנים היה נוהג לבקר במקומות שבהם ניצבים פסליו, לבצע שיפוצים ותיקונים נדרשים.

ב"גיבעת-זייד" כפי שהכל קוראים לה, ניצב עדיין ביתו המקורי של אלכסנדר זייד, שבנהו לאחר שהתגלגל בכל רחבי-הארץ, וייסד מקומות-ישוב חדשים כמו כפר-גילעדי, תל-חי, עד להיאחזות המיש" פחה בשייך-אברק. המקום, בעל הנוף ה"

חיבוק של דוב אחד הפו" עלים בבית היציקה שבקריית ביאליק, מטפל בפסל.